

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 30 maja 2023 r.

**Pan
Waldemar Humięcki
Dyrektor Generalny
Krajowego Ośrodka Wsparcia
Rolnictwa ul. Karolkowa 30
01-207 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*Nazwa i adres
jednostki
kontrolowanej*

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, 01-207 Warszawa,
ul. Karolkowa 30 (dalej: *KOWR*).

*Podstawa prawna
kontroli*

Art. 134a ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹.

Art. 134b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§17 Porozumienia zawartego pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Agencją Rynku Rolnego w Warszawie w dniu 17 września 2014 r. o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (dalej: *PO PŻ 2014-2020*).

§ 5 ust. 1 pkt 5 Porozumienia zawartego pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Agencją Rynku Rolnego w Warszawie w dniu 17 września 2014 r. o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach *PO PŻ 2014-2020*.

¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 2268.

Art. 19 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym².

Wytyczne Instytucji Zarządzającej (MRPiPS) dla beneficjentów i organizacji partnerskich dotyczące informowania i komunikacji w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – maj 2021.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 30 listopada 2022 r. do 16 stycznia 2023 r., w tym w dniu 30 listopada 2022 r., 16, 28-29 grudnia 2022 r., 04-05, 11 stycznia 2023 r. w siedzibie KOWR, ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa.

Zakres kontroli

Prawidłowość realizacji *Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Operacja II, Podprogram 2021.*

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – Biuro Kontroli i Audytu.

Kontrolerzy

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie: Joanna Laszuk - naczelnik w Biurze Kontroli i Audytu – kierownik zespołu kontrolerów, Magdalena Szlaps – główny specjalista, Marcin Krasieński – starszy specjalista oraz Elżbieta Tokarska – starszy specjalista w Biurze Kontroli i Audytu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na podstawie upoważnień odpowiednio nr BKA-I.0121.55.2022, BKA-I.0121.56.2022, BKA-I.0121.58.2022, BKA-I.0121.57.2022 z dnia 24 listopada 2022 r., wydanych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (dalej: *MRiPS*).

Ocena kontrolowanej działalności

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność *KOWR* w zakresie objętym kontrolą oceniam *pozytywnie* pomimo stwierdzonych uchybień.

² Dziennik Urzędowy UE L 72/1.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- realizacja czynności kontrolnych (kontroli) zgodnie z procedurami/zasadami przeprowadzania kontroli, obowiązującymi w *KOWR* (na dzień wszczęcia kontroli w OP) oraz Wytycznymi;
- informowanie o możliwości wniesienia przez organizację partnerską zastrzeżeń do Informacji Pokontrolnej oraz zachowanie terminów związanych z wniesieniem zastrzeżeń;
- sposób rozpatrzenia wniesionych przez kontrolowanego zastrzeżeń do Informacji Pokontrolnej;
- sposób weryfikacji przez *KOWR* obowiązku przeprowadzenia kontroli w OPR i OPL przez organizacje partnerskie na poziomie 10%;
- prawidłowość zakwalifikowania uchybień i nieprawidłowości.

Uchybienia:

- *KOWR* w ramach kontroli weryfikował obowiązek przeprowadzenia kontroli przez OPR w co najmniej 10% OPL, jednakże zgromadzona dokumentacja nie pozwala na potwierdzenie, że każdy OPR przeprowadził co najmniej 10% kontroli w OPL.

Ustalenia kontroli:

W ramach realizacji zadań związanych z pełnieniem funkcji Instytucji Pośredniczącej w Operacji II, *KOWR* w okresie od 25.07.2022 r. do 21.10.2022 r., przeprowadził w ramach Podprogramu (2021) 67 kontroli/wizyt monitorujących w Organizacjach Partnerskich (OPR/OPL), dla których wydano Informacje Pokontrolne. Kontrole zostały przeprowadzone przez Oddziały Terenowe *KOWR*.

W celu oceny realizacji Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, kontrolą objęto dokumenty z 20 kontroli³ dla których wydano Informacje Pokontrolne co stanowi 29,85% przeprowadzonych kontroli w ramach Podprogramu 2021.

Wybrane kontrole/wizyty monitoringowe dotyczyły sprawdzenia:

- przestrzegania minimalnych standardów w obszarach administrowania, transportu i magazynowania przez OPR,
- spełnienia przez OPL warunków w zakresie dystrybucji artykułów spożywczych,

³ Raporty wybrane do próby: BIA/DWK/20/2022/Ppż, LOD/DWK/35/2022/Ppż, RZE/DWK/18/2022/Ppż, CZE/DWK/31/2022/Ppż, KOS/DWK/14/2022/Ppż, KOS/DWK/15/2022/Ppż, GOR/DWK/20/2022/Ppż, BIA/DWK/21/2022/Ppż, KRA/DWK/23/2022/Ppż, LOD/DWK/30/2022/Ppż, OPO/DWK/10/2022/Ppż, RZE/DWK/14/2022/Ppż, BIA/DWK/28/2022/Ppż, LOD/DWK/19/2022/Ppż, KRA/DWK/17/2022/Ppż, BIA/DWK/24/2022/Ppż, KIE/DWK/22/2022/Ppż, LUB/DWK/20/2022/Ppż, BIA/DWK/29/2022/Ppż, RZE/DWK/26/2022/Ppż.

- realizacji działań przeprowadzonych w ramach środków towarzyszących przez OPR i OPL.

Weryfikacji podlegały dokumenty tj.:

- polecenia kontroli,
- deklaracje bezstronności i poufności podpisane przez kontrolerów KOWR oraz osoby zatwierdzające raporty,
- pisma Oddziałów Terenowych (OT) przekazujące raporty z kontroli/wizyt monitorujących do Centrali KOWR,
- raporty z kontroli/wizyt monitorujących,
- informacje pokontrolne/informacje z wizyt monitorujących wraz z pismami przewodnimi,
- pisma informujące o uznaniu informacji pokontrolnej/informacji z wizyty monitorującej za ostateczne,
- potwierdzenia odbioru korespondencji,
- pisma informujące o sposobie wdrożenia zaleceń wydanych w informacjach pokontrolnych i informacjach z wizyt monitorujących.

W wyniku kontroli ustalono:

1. realizacja czynności kontrolnych (kontroli) odbyła się zgodnie z procedurami/zasadami przeprowadzania kontroli, obowiązującymi w KOWR (na dzień wszczęcia kontroli w OP) oraz Wytycznymi, w tym:
 - polecenia kontroli/polecenia przeprowadzenia wizyty monitorującej zostały sporządzone na właściwym wzorze oraz były kompletne,
 - terminy kontroli /wizyty monitorującej zostały ustalone w oparciu o termin podany w poleceniu kontroli/poleceniu przeprowadzenia wizyty monitorującej,
 - deklaracje bezstronności i poufności zostały podpisane na właściwym wzorze przez kontrolerów KOWR przed przystąpieniem do kontroli/wizyty monitorującej, a przez osobę zatwierdzającą raport z kontroli/wizyty monitorującej po otrzymaniu raportu do zatwierdzenia. Stwierdzono, że tylko w jednym przypadku deklaracja została podpisana przez osobę zatwierdzającą raport przed rozpoczęciem kontroli – dotyczy kontroli zakończonej raportem nr RZE/DWK/14/2022/Ppż,
 - kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z odpowiednimi dla danej kontroli zasadami przeprowadzania kontroli (Ppż_P7_z9-18) w terminie wyznaczonym przez Kierownika WKM (Wydział Kontroli na Miejscu w OT KOWR),
 - kontrole zostały przeprowadzone w terminie i zakresie określonym w poleceniu kontroli,

- z kontroli/wizyty monitorującej został sporządzony raport, który został podpisany przez kontrolowanego/osobę uprawnioną do reprezentowania kontrolowanego oraz kontrolujących (dwóch kontrolerów KOWR),
 - raporty z kontroli zostały sprawdzone pod względem formalnym i zatwierdzone przez kierownika WKM lub osoby upoważnione do zatwierdzenia raportu,
 - raporty zostały prawidłowo wypełnione tzn. każda rubryka została wypełniona, a treści uwag w raporcie są precyzyjne, jasne i czytelne,
 - raporty z kontroli zostały przekazane do Departamentu Wspierania Konsumpcji (dalej: DWK), niezwłocznie po zakończeniu kontroli traktując termin podany na poleceniu kontroli jako ostateczny,
 - Informacje Pokontrolne zostały sporządzone na właściwym wzorze formularza i zweryfikowane przez Kierownika Wydziału Dystrybucji i Działań Towarzyszących (dalej: WDDT) w DWK,
 - Informacje Pokontrolne zostały zatwierdzone przez Dyrektora DWK i wysłane do Organizacji Partnerskich,
 - dane z Informacji Pokontrolnych zostały wprowadzone przez Pracownika WDDT do rejestru kontroli prowadzonego w formie elektronicznej,
 - Organizacje Partnerskie zostały pouczone o prawie do zgłoszenia pisemnych zastrzeżeń do Informacji Pokontrolnej w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania (za datę złożenia pisemnych zastrzeżeń uznaje się dzień wpływu zastrzeżeń do centrali KOWR. Na wniosek organizacji, złożony przed upływem terminu złożenia zastrzeżeń, termin o którym mowa powyżej może zostać przedłużony),
 - Organizacje Partnerskie (OPO) nie zgłosiły zastrzeżeń do Informacji Pokontrolnej w związku z tym Pracownik WDDT w DWK przygotował pismo do OPO, w którym poinformował, że ustalenia przekazane w Informacji Pokontrolnej są ostateczne,
 - dane z Ostatecznej Informacji Pokontrolnej Pracownik WDDT wprowadził do rejestru kontroli,
2. *KOWR* informował o możliwości wniesienia przez Organizację Partnerską (OPO) zastrzeżeń do Informacji Pokontrolnej oraz zachowaniu terminów związanych z wniesieniem zastrzeżeń,
 3. W badanej próbie dokumentów nie stwierdzono wniesienia przez kontrolowanych zastrzeżeń do Informacji Pokontrolnej/Informacji z wizyty monitorującej,
 4. Wytoczne⁴ zobowiązują OPR do prowadzenia nadzoru i monitoringu w zakresie zgodności realizacji dystrybucji żywności oraz przestrzegania minimalnych standardów w obszarze środków towarzyszących, w co najmniej 10% OPL.

⁴ Wytoczne Instytucji Zarządzającej (MRiPS) dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczące działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2021.

KOWR weryfikował obowiązek przeprowadzenia kontroli przez *OPR* w co najmniej 10% *OPL*. Kontrola była przeprowadzana zgodnie z Zasadami przeprowadzania kontroli standardów administrowania, transportu i magazynowania w *OPR* oraz z Zasadami przeprowadzania kontroli standardów środków towarzyszących w *OPR*.

W badanej próbie stwierdzono, że ww. obowiązek weryfikowano w ramach trzech kontroli.

W pozostałych przypadkach zakres kontroli *KOWR* nie dotyczył weryfikacji kontroli prowadzonych przez *OPR*. W dwóch przypadkach kontrola *KOWR* potwierdziła przeprowadzenie kontroli przez *OPR* w co najmniej 10% *OPL*⁵, natomiast w jednej z kontroli⁶ poświadczyła wykonanie tych kontroli na poziomie 7,14% *OPL*. Brak wykonania 10% wynikał z faktu, że kontrola *KOWR* została przeprowadzona w *OPR* przed zakończeniem Podprogramu 2021. W powyższym obszarze *KOWR* przyjął ten fakt do wiadomości i nie zobowiązał *OPO/OPR* do poinformowania o osiągnięciu tego procenta w momencie jego wykonania. W Sprawozdaniach końcowych z dystrybucji artykułów spożywczych przesłanym przez *OPO* wykazano ogólną liczbę zrealizowanych przez *OPR* monitoringów w *OPL*, bez podziału na poszczególne *OPR*-y. W związku z tym *KOWR* na podstawie zebranej dokumentacji nie ma możliwości potwierdzenia, czy każda *OPR* zrealizowała obowiązek przeprowadzenia kontroli w 10%. W takim wypadku *KOWR* nie do końca mógł potwierdzić realizację ww. obowiązku przez *OPR*, co skutkuje niedostatecznym nadzorem przez *KOWR*.

5. Przeprowadzone przez *KOWR* kontrole w *OPR/OPL* nie wykazały nieprawidłowości w zakresie realizacji operacji finansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W przypadku wykrycia uchybień *KOWR* wydawał zalecenia/rekomendacje pokontrolne.

[Dowód: akta kontroli s.26 - 421]

Zalecenia

Zaleca się wzmocnienie nadzoru nad kontrolami przeprowadzanymi w *OPR* i *OPL* przez organizacje partnerskie, którego efektem będzie możliwość potwierdzenia przez *KOWR*, że w każdej *OPR* i *OPL* przeprowadzono kontrole na poziomie 10% zgodnie z Wytocznymi Instytucji Zarządzającej (MRiPS) dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczące działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2021.

⁵ Informacja pokontrolna nr DWK.WDDT.7741.1.5.2021, Informacja pokontrolna nr DWK.WDDT.7741.3.2.2021.

⁶ Informacja pokontrolna nr DWK.WDDT.7741.1.4.2021.

Obowiązek poinformowania MRiPS o sposobie wykonania zaleceń i/lub wniosków

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o poinformowanie Ministra o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w terminie 14 dni licząc od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

Pouczenie

Informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁷, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. **MINISTER**
Stanisław Szwed
SEKRETARZ STANU

⁷ Dz. U. z 2020 poz. 224.

